

Lotteritilsynets vurdering av egnethet etter ny hvitvaskingslov

Hvitvaskingsloven

Ny hvitvaskingslov¹ trådte i kraft 15. oktober 2018. Den fastslår at også tilbydere av spilltjenester er omfattet av hvitvaskingsregelverket. Dette betyr at spilltjenestegivere som Norsk Tipping, Norsk Rikstoto og andre som tilbyr lotterier, slik som bingoentreprenører, spill på skip og arrangører av NM i turneringspoker, er rapporteringspliktige og må oppfylle hvitvaskingslovens krav.²

Mer informasjon om pliktene spilltjenestegiverne er underlagt, finnes på Lotteritilsynets nettsider www.lottstift.no, under «Sjekkliste for deg som tilbyr spilltjenester».³ Vi viser også til andre krav i hvitvaskingsloven.

Loven stiller krav om at personer i virksomheten skal være «egnet» og at Lotteritilsynet skal foreta vurderinger av egnethet. Kravet til egnethet retter seg mot en begrenset personkrets hos alle tilbydere av spilltjenester, og er hjemlet i forskrift om lotteritilsynet og lotteriregisteret m.m. § 2-2 jf. § 2-1.⁴ Egnethetskravet strekker seg videre enn kravet til autorisasjon av entreprenører i forskrift om lotteritilsynet og lotteriregisteret m.m. § 2-2.

Hvem skal vurderes?

Det er krav om at daglig leder og andre personer i den faktiske ledelsen, styremedlemmer (og varamedlemmer) eller reelle rettighetshavere i eller til virksomheten skal være «egnete».

Med daglig leder menes den som er registrert som daglig leder i foretaksregisteret. Videre skal alle medlemmer av styret, og eventuelle varamedlemmer, vurderes for egnethet.

Med andre personer i den faktiske ledelsen menes andre personer i virksomheten med et overordnet ansvar. Den enkelte virksomhet må selv definere **hvem** som anses som faktiske ledere. Eksempelvis vil personer som har en nøkkelfunksjon eller leder sentrale deler av virksomheten, kunne anses å være faktisk leder. Lotteritilsynet antar videre at følgende er relevant ved vurderingen av hvem som skal anses å være faktisk leder:

- Om det er en klart definert ledergruppe.
- Hvem det rapporteres til og hvem som har rapporteringsansvar.
- Stillingsinstruksjer og fullmakter.

Reelle rettighetshavere skal vurderes for egnethet. En reell rettighetshaver er etter hvitvaskingsloven § 2 bokstav e en fysisk person som i siste instans reelt sett eier eller kontrollerer virksomheten. Virksomheten må selv identifisere om virksomheten har reelle rettighetshavere, og hvem disse i så tilfelle er.

¹ Lov 1. juni 2018 nr. 23 om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering (hvitvaskingsloven).

² Lotterier som kan gjennomføres uten tillatelse fra Lotteritilsynet, som møtelotteri, basarer og mindre lotteri, faller utenfor hvitvaskingslovens anvendelsesområde. Videre er det gjort unntak fra hvitvaskingslovens anvendelsesområde for tilbydere av foreningsbingo og enkelte typer store lotteri (der disse ikke tilbys og arrangeres av entreprenør).

³ <https://lottstift.no/nb/lotteri-og-bingo/hvitvasking/sjekkliste-for-deg-som-tilbyr-spilltjenester/>

⁴ Forskrift 21. desember 2000 nr. 1366 om lotteritilsynet og lotteriregisteret m.m.

Hva skal vurderes?

Egnethetsvurderingene innebærer at Lotteritilsynet skal se påandel, så vel som enkelte andre forhold som kan ha betydning for om de nevnte personer kan ivareta sin stilling på en forsvarlig måte. Det skal fremlegges ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.⁵ Ved elektronisk søknad om politiattest brukes følgende formål: «Lotteri – godkjenning av organisasjoner, foreninger og entreprenører som omfattes av hvitvaskingsloven.»

Hvordan vurdere?

Vedlagt dette informasjonsskrivet finner du et skjema for vurdering av egnethet, som skal fylles ut personlig av de som er aktuelle i den nevnte personkrets.

Du har ansvar for:

- å identifisere de personer i din virksomhet som favnes av personkretsen som beskrevet over.
- å distribuere det vedlagte skjema til hver enkelt person og å sørge for at disse fylles ut og leveres tilbake til deg, sammen med politiattest fra den enkelte.
- å levere alle skjemaene og politiattestene fra din virksomhet samlet tilbake til Lotteritilsynet.

Lotteritilsynet presiserer at egnethetsvurderingene og utfylling av skjema som utgangspunkt er en engangsjobb i forbindelse med ikrafttredelse av nytt hvitvaskingsregelverk.⁶

Skjemaet som skal fylles ut ligger vedlagt dette brevet. Dersom det er ønskelig å fylle ut skjemaet elektronisk, finnes dette tilgjengelig på www.lottstift.no (merk at skjemaet da må skrives ut og underskrives, og scannes inn igjen). Dersom det benyttes skjema fra nettsiden må dette merkes med saksnummeret som fremgår av dette brevet.

Innsending

Utfylte skjema og politiattest fra hver enkelt person skal returneres samlet til Lotteritilsynet innen **15. mars 2019**. Merk at hver enkelt person ikke skal sende sitt skjema tilbake til Lotteritilsynet, men at disse skal sendes samlet fra den enkelte virksomhet. Politiattesten kan ikke være eldre enn tre måneder når den mottas av Lotteritilsynet.

Egnethetsskjemaene merkes med saksnummeret som fremgår av dette brevet, og returneres i Posten eller vedlagt e-post til postmottak@lottstift.no.

⁵ Lov 28. mai 2010 nr. 16 om behandling av opplysninger i politiet og påtalemyndigheten.

⁶ Unntak er dersom det i virksomheten skjer endringer i personkretsen. Nye personer skal da egnethetsvurderes.